

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

RESPUBLIKA KONFERENSIYA (ILMIY-AMALIY ANJUMAN) MAQOLA VA TEZISLAR TO'PLAMI: "MILLIY IQTISODIYOTNI BARQAROR SAQLASHDA "YASHIL IQTISODIYOT", "YASHIL MOLIYA", "YASHIL BUXGALTERIYA" VA ILG'OR MUHANDISLIK MAKTABLARINI ILMIY-AMALIY INTEGRATSIYALASHTIRISH DOLZARBLIGI"

Konferensiya maqola va tezislari to'plami

2025-YIL
30-MAY

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 514 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 11-martda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Omborxonada wms tizimidan foydalanishni afzalliklari.....	16
G'ofurov Shoxjaxon Abdumajit o'g'li, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
Интеграция проектного офиса в корпоративную структуру строительной компании, работающей по ерс-контрактам.....	21
Махмудов Сардор Козим угли	
Investitsion muhit va unga ta'sir etuvchi omillar tahlili	24
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li	
Tadbirkorlik faoliyati to'g'risidagi itimoiy-iqtisodiy qarashlar tahlili	27
Abduvohidov Behzod XXX	
Tijorat banklarida kredit portfelini boshqarishning asosiy yo'nalishlari.....	30
Jo'rayev Eldor Berdibekovich	
O'zbekistonda davlat budjetini kupaytirishda soliqlarni ahamiyati.....	34
Karimova Gulbahor Normurodovna	
Dunyo oziq-ovqat bozorining dinamik rivojlanishidagi o'zgarishlar, qiyinchiliklar va ularning yechimlari	36
Tolipova Baxtigul Farxodovna	
Исследование тепловых и диффузионных процессов при азотировании зубчатых колес в вакуумной среде	39
Жасурбек Юлдашбоевич Холмирзаев	
Axborot tizimlaridan foydalangan holda tashkilotni boshqarish bo'yicha qarorlar qabul qilishni takomillashtirish	49
Xujamova Shahrizoda Otabek Qizi	
Sanoat sektorida dekarbonizatsiya va qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish strategiyalari	52
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
Sanoat rivojlanishini ekonometrik modellashtirish (Surxondaryo viloyati misolida)	56
Xalmuratov Zakirjan Mekkamovich	
"Yashil iqtisodiyot" – barqaror taraqqiyot omili.....	58
Lapasova Kamola Farhod qizi	
Umumta'lim maktablarida informatika fanini o'qitishda sun'iy intellektdan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari	60
Raxmonov Baxtiyor Azzamovich	
"Makroiqtisodiy masalalarni yechishda matematik modellarning ahamiyati"	63
Abdiraimov Abbas Xolmurod O'g'li	
Moda marketingida iste'molchilarning ichki ehtiyojlari va xulq-atvoriga asoslangan yondashuvlar	67
Tuxtaeva Oydinoy Normamatovna	
O'zbekiston Respublikasida standartlashtirish siyosatida xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik tahlili	72
Raximov Ilyos Muydinovich	
Tijorat banklarida omonatlarni jalb qilishda mijoz sodiqligini oshirishga qaratilgan innovatsion yondashuvlar	75
Raximov Shoxrux Furqatovich	
Raqamli bank xizmatlarida sun'iy intellektdan foydalanishning istiqbollari va xavfsizlik masalalari	78
Erdonayev Aliqul Xalimovich	
Ta'minot zanjirini optimallashtirish yo'llari.....	82
Matkarimova Umida Alisher qizi, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
The role of global value chains in international trade competition.....	85
Rakhmonova Dildora Ergash Qizi	
Электронная коммерция в узбекистане: государственные стратегии, технологический прогресс и барьеры развития.....	88
Махаммадалиева Муслимахон Шерали Кизи	

Modernization of the social protection system through digital technologies and innovative approaches.....	90
Abduzoirov Mukhiddin Umidjon ugli, Qudratov Inomjon Nemat ugli	
Tabiiy va sun'iy tolalar asosida qayta ishlangan mahsulotlarning texnologik sifati va iqtisodiy samaradorligi.....	93
Raximov Furqat Jalalovich	
Maishiy kimyo tovarlari B2B bozori uchun barqaror va yashil taqsimot modellarini ishlab chiqish.....	97
Ro'ziyeva Farzona Komiljon qizi	
Chakana savdo va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish orqali hududiy iqtisodiyotni rivojlantirish	102
Po'latova Sug'diyona Iskandar qizi, Abdullayev Firdavs Sanjar o'g'li, Ravshanova Muxtarama	
Zamonaviy shahar massivlarida xizmat ko'rsatish va boshqarishda "Aqlli shahar" konsepsiyasi	105
Ismailov Najmiddin Ilxamovich	
Germaniyaning ta'minot zanjirlarini boshqarish tajribasidan foydalanishni afzalliklari.....	108
Nuriddinov G'ulomiddin Ziyovuddin o'g'li, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
Ta'minot zanjirida CPFR texnologiyasi foydalanishni afzalliklari.....	111
Komilov Muhammad Yusuf Sardorbek o'g'li, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
Ta'minot zanjirlarini qo'llashda jahon tajribasi.....	115
Karimov Amirxon Anvarovich, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich	
Sug'urtada investisiya faoliyatini tashkil etishni huquqiy asoslari	118
Suyunov Isomiddin Tilovkobilovich	
Yurtimizda amaldagi budjetlararo munosabatlar tartibi, hisobi hamda uning afzalliklari	122
Po'latov Tirkash Sotiboldiyevich	
Aholini ijtimoiy himoya qilish institutlari shakllanishining xorij tajribalari	127
Bobonov N.H.	
Способ организации продуктивной работы преподавателя и его влияние на результативность	131
Гулнора Казимова	
Literature is a reflection of the soul and culture of humanity	136
Sayidova Sayyora Yorikulovna	
Turizm infratuzilmasida transport xizmatlarini integratsiyalash: muammo va yechimlar	140
Vakilov Ruslan Tillabayevich	
Ekoturizm va madaniy meros obyektlariga tashrifni tartibga soluvchi huquqiy normalar	142
Sayfiddinov Sharofiddinxo'ja Najmiddin o'g'li	
Strategies for achieving sustainable growth through green economy transition.....	145
Umida Kakhramonova Gayratovna	
Buxoro viloyatida qishloq xo'jaligida suv resurslaridan foydalanish samaradorligini oshirishda innovatsion yondashuvlar.....	149
Ro'ziyev Sobirjon Samatovich	
Xizmat ko'rsatish sohasida mulkni qayta baholash va unga yetkazilgan moddiy zararni aniqlash.....	153
Xadjayev Kamoliddin Fazliddinovich	
Shahar aglomeratsiyasining sifatini ekologik va geologik mezonlar asosida kompleks baholash.....	155
Irgashev Shavkatbek Turdiyevich	
Sanoatda korxonalarining qayta tiklanuvchi energiya manbalari asosida barqaror iqtisodiy o'sishini ta'minlash	160
Qalandarova Gulshoda Nazirjon qizi	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida hududiy tengsizliklarni kamaytirish usullari.....	165
Ibragimov Baxrom Baxodirovich	
Tog' yon bag'rida joylashgan kon uymlarini ochiq usulda qazib olish xususiyatlari.....	174
I.T. Mislibayev, M.Sh. Ochilova	
Milliy iqtisodiyotda turizmning o'rni va rivojlanish imkoniyatlari.....	176
Xudoyberdiyeva Hilola Himmatovna	
China insurance market experience	178
Jumaboyev Akmal Sheraliyevich	

Tijorat banklarida moliyaviy resurslarning shakllanish manbalari.....	181
Tangirkulov Bekzod Boxadirovich	
Bank tizimida buxgalteriya hisobotlarida axborot texnologiyalarining roli va rivoji.....	185
Sodiqov Sanjar Saydullo o'g'li	
Samarali loyiha risklarini boshqarish: nazariya va amaliyot.....	189
Nosirova Gulira'no Abdulaziz qizi	
XXI-asrda Xitoyning iqtisodiy taraqqiyoti: sohaviy islohotlar, yutuqlar va muammolar tahlili.....	192
D.E.Qarshiyev	
Boshqaruv hisobining zamonaviy konsepsiyalarini joriy etish xo'jalik yurituvchi subyektlarda natijadorlikka erishishning muhim omilidir	195
Xoshimov Baxrom Baxadirovich	
Eksportga chiqariladigan mahsulotlar uchun zamonaviy qadoqlashning ahamiyati va tendensiyalari	201
Xidirov Shohrux Bobur o'g'li	
Усовершенствование подходов к управлению проблемными кредитами в коммерческих банках узбекистана	205
Улмасой Хусан кизи Ахмедова	
Sug'urtada investitsiya faoliyatini obyekt va predmeti	208
D.E.Qarshiev	
O'zbekistonda raqamli texnologiyalarning tadbirkorlik sohasida istiqbollari.....	211
Sattarov Xayrulla Fayzullayevich	
Sug'urtada anderryayting xizmatini xorij tajribasidan foydalanish.....	213
D.E. Qarshiev	
Важность проекта «умный город» в узбекистане	216
Акбаржон Иминов	
The role of digitalization of healthcare in the implementation of the safe city project	218
Акбарjon Iminov	
Moliyaviy faoliyat natijalari hisobini takomillashtirishda tahlilning o'rni.....	220
Po'latov Xudoyberdi Uktamovich, Abduxoliqov Isomiddin Ikrom o'g'li, Shakarov Shahzod Sobir o'g'li	
Temir yo'l va intermodal transport tizimining rivojlanishi: investitsiyalar, xarajatlar va samaradorlik tahlili.....	226
Turdiyeva Irodaxon Ismoil qizi	
O'zbekistonda qishloq xo'jaligini barqaror rivojlantirish uchun xorijiy investitsiyalarni jalb qilish ahamiyati.....	230
S.J. Yangiboev	
Korporativ boshqaruv va moliyaviy barqarorlik o'rtasidagi bog'liqlik: davlat ishtirokidagi korxonalar misolida.....	234
Musurmonov Mehroj Murtaza o'g'li	
“Sanoat korxonalarida zamonaviy loyiha menejerining asosiy kompetensiyalar modelini ishlab chiqish”	238
Axmedov Daniyar Sabirovich, Valiyev Shamsiddin Eshpulatovich	
Turizmdagi shartnoma munosabatlari: turoperatorlar, turagentlar, turistik xizmatlar iste'molchilari.....	241
Ergasheva Iroda Ibrohim qizi	
“Разработка модели ключевых компетенций современного менеджера проекта в промышленных предприятиях”	243
Ахмедов Данияр Сабирович, Научный руководитель	
Xorijiy tajriba asosida o'zbekistonda oliy ta'lim akademik boshqaruvini takomillashtirish	249
Muxamedova Moxigul Xusanovna	
The role of international institutions in accelerating green finance	253
Qudratov Inomjon Nemat o'g'li	
Barqaror iqtisodiy o'sish sharoitida yashil innovatsiyalar va raqamli texnologiyalarni rivojlantirish	257
Xudayberdieva Dilnoza Egamberdiyevna	
Indicators and criteria of women's sustainable employment in the context of economic growth.....	262
Kholiyorova Shokhista Kahramon kizi	
Qishloq xo'jaligi sohasida “Salam” maxsus savdo shartnomalaridan foydalanish istiqbollari.....	267
Xoliyrov Xomid	

Davlat xaridlarida kichik biznesning ortib borishi va uning umumiy tizimdagi o'рни 269 Majidov Nizom Baxramovich	269
Davlat qarzlarini qaytarish mexanizmlarini takomillashtirish va tashqi xatarlardan himoyalash yo'nalishlari 273 Sayfutdinov Xasanboy Dilshodovich	273
Xalqaro moliya institutlaridan investitsiyalarni jalb qilishning ahamiti 277 Tolibov Shoxrux Muminovich	277
O'zbekiston respublikasining soliq salohiyati: 2024-yilda viloyatlar va Qoraqalpog'iston 280 Poyonov Otabek Abdiqaxxor o'g'li, Almardonov Muxamadi Ibragimovich, Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich	280
Oliy ta'lim muassasalarida investitsiya muhitini boshqarishning institutsional mexanizmlari 283 Otaxanov Rasulbek Marks o'g'li	283
Автоматизированное управление корпоративными расходами: стратегический подход и экономическая эффективность 286 Кахоров Абдумалик Рахматулло угли	286
Повышающаяся значимость коренного изменения деятельности традиционных СМИ в реалиях освещения процесса построения нового Узбекистана 289 Салим Дониёров	289
Raqamli transformatsiyaning mohiyati va bank sohasidagi ahamiyati 294 Kamolov Sardorbek Davlatjon o'g'li	294
Деятельность международных финансово-кредитных организаций и перспективы развития сотрудничества с Республикой Узбекистан 299 Холикова Зарнигор Камолитдин кизи	299
Budjet tashkilotlarining xarajatlar smetalarida davlat xarajatlarini moliyalashtirish tartibi va amal qilish holati 302 Abdurasulov Sardor To'liqin o'g'li	302
Tijorat banklari tomonidan komplayens-nazorat tizimini rivojlantirish istiqbollari 307 Rustamov Sunnatillo Rustamovich	307
Bank tizimi modernizatsiyasida innovatsion boshqaruv modellarining ahamiyati 310 Hamroyev Xurshid Jalilovich	310
Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya 314 Turapov Bahromjon Alisher o'g'li	314
O'zbekiston Respublikasida yashirin iqtisodiyotni qisqartirishga yo'naltirilgan davlatning siyosati, me'yoriy-huquqiy bazasi va iqtisodiy islohotlari 317 Xasanov Jaxongir Jamshidovich	317
"Qurilish materiallari sanoatida innovatsion faollikni rag'batlantirish mexanizmi" 321 G'ulomov Ilhom Akramovich	321
Legal foundations and challenges in the implementation of guarantees for foreign investors' rights 324 Alisherova E'zoza, N. Kh. Rakhmonqulova	324
Innovatsion faollikni oshirish orqali qurilish materiallari sanoatida raqobatbardoshlikni ta'minlash 326 G'ulomov Ilhom Akramovich	326
Soliq siyosatining inklyuziv rivojlanishni ta'minlashining huquqiy-me'yoriy asoslari 329 Hakimov Feruz Xurshid o'g'li	329
Транснациональные корпорации и международное право: к формированию глобальных экономических норм через расширение правосубъектности 334 Хидоятлов Бурхон Ғайрат ўғли, С.М. Адилходжаева	334
O'zbekistonda yashirin iqtisodiyotning hozirgi holati va uni shakllantiruvchi omillar 338 Malikov Abdulaziz Toxirjon o'g'li, S.A. Zakirova	338
Abxidjit Banerdji va Ester Dyuflo ilmiy qarashlarida kambag'allikni qisqartirish istiqbollari 343 M.E.Rajabboyev	343
Transport va logistika infratuzilmasini modernizatsiya qilish orqali eksport samaradorligini oshirish 346 Kurbanova Ma'mura Abdukarim qizi	346
Fond bozori vositasida iqtisodiyotni moliyalashtirishning usullari 350 G'aniyev Axrorjon Norboy o'g'li	350
Davlat moliyaviy nazorati tizimida ichki audit xizmati faoliyatining amaliy jihatlari 354 Kuliyev Komil Shuxratovich	354
Digitalization in economy 358 Razzaqov Jasur Xamraboevich, Yaqubov Matrasul Mavlonberdiyevich, Sabirova Nodira Komil qizi	358

Sirkulyar iqtisodiyot tamoyillariga asoslangan yashil investitsiya strategiyalari	361
Hakimov Anvarjon Abdulloyevich	
Sun'iy intellekt yordamida quritilgan organik mevalar eksportida marketing strategiyalarini optimallashtirish.....	363
Xidirov Shohrux Bobir o'g'li	
Ziyorat turizmini rivojlantirishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish	372
Zaripov Toxirjon Yusufboy o'g'li	
Hududlarda ayollar bandligini ta'minlash orqali investitsion muhitni yaxshilash yo'llari	376
Imomova Kamola Novfal qizi	
O'ZBEKISTONDA SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMIDA TADBIRKORLIK FAOLIYATI	381
Solikhova Dildora Alisher qizi	
SANOAT KORXONALARINING RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI: IQTISODIY SAMARADORLIK VA INNOVATSIYA BOSHQARUVI	384
Mansurova Sayyora Baxtiyor qizi	
O'ZBEKISTONNING IT-XIZMATLAR EKSPORTI GEOGRAFIYASI 2024-YIL NATIJALARI	387
Jumaboyev Akmaljon Sheraliyevich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORINI TAKOMILLASHTIRISH.....	391
Abdurazaqov Jasur Abdunasimovich	
TURIZM SOHASIDA MIJOZLAR SODIQLIGINI OSHIRISHDA MARKETING KOMMUNIKATSIYALARINING AHAMIYATI	397
Shaymanov To'liqin Mahmayusupovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDA SOLIQ SIYOSATINING SAMARADORLIGI	400
Sheraliyev Nurbek Jumanazarovich	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA TURIZMNING O'RNI: GLOBAL VA MAHALLIY TAHLIL.....	402
Xamdullayeva Gulhayo Ergash qizi	
O'ZBEKISTON EKSPORT TARKIBINI YUQORI QO'SHIMCHA QIYMATLI MAHSULOTLARGA O'TKAZISH STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	404
Raximov Eshmurod Normuradovich	
EKSPORT FAOLIYATIDA ERKIN IQTISODIY ZONALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	408
Berdivaliyeva Madina Komiljon qizi	
SIYOSIY ISLOHOTLAR VA GLOBALLASHUVNI O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TA'SIRI	411
Xalilova Sevaraxon Alijon qizi	
O'ZBEKISTONNING YALPI ICHKI MAHSULOT (YAIM) O'SISH TENDENSIYALARI	414
Akmalbek Najimov Umid o'g'li, Ishmanova Dinara	
MILLIY MOLIYA BOZORI JORIY HOLATI TADQIQI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	417
Samadov Temur Oybek o'g'li	
ELEKTRON TO'LOV XAVFSIZLIGI: ZAMONAVIY TAHDIDLAR VA HIMOYA MEXANIZMLARI	421
Toxirov Shodibek Jo'ra o'g'li	
MAMLAKAT MAKROIQTISODIY BARQARORLIGINI TAMINLASHDA TASHQI SAVDO SIYOSATINING O'RNI.....	424
Alimova Dilfuzaxon Rustam qizi	
O'ZBEKISTONDA G'AZNACHILIK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH ORQALI DAVLAT MOLIYASI BOSHQARUVINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI.....	427
Tangrieva Farida Abdukarimovna	
DEVELOPING TOURISM THROUGH VIRTUAL AND AUGMENTED REALITY TECHNOLOGIES.....	431
Olimov Davron Olimovich	
JAHON MOLIYA BOZORLARINING BARQARORLIGI VA INQIROZ XAVFI	433
Jalolov Umidjon Xudoyberdi o'g'li, Yegamberdiyev Shuxrat Satimbayevich	
РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В ПРОВЕДЕНИИ И СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ГОСУДАРСТВЕННОГО ФИНАНСОВОГО КОНТРОЛЯ	436
Турсунбоева Нилуфар Отабековна	
O'ZBEKISTONDA TURIZM XIZMATLARI EKSPORTINING IJTIMOY-IQTISODIY MEXANIZMLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	441
Bakhromov Akmal Abduvahid o'g'li	

TASHKILOTNING INNOVATSION POTENSIALI RAQOBATBARDOSHLIK USTUNLIGI SIFATIDA.....	445
Djalilov Sardor Sadilloyevich	
SUN'YI INTELLEKT ASOSIDAGI INVESTITSİYALARNI JALB QILISH TAHLILI: SINGAPUR IQTISODIY TARAQQIYOT KENGASHI, IRLANDIYANING IDA STRATEGIYASI VA BAANING NEXTGENFDI TASHABBUSI TAQQOSLAMASI.....	448
Kurolov Maksud Obitovich	
IQTISODIYOTNI MODERNIZATSİYALASH SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI KREDITLASH AMALIYOTI	457
Sultonova Sevara Faxriddinovna	
HUDUDLARDA ICHKI TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA MAHALLIY AHOLINING ROLI	459
Jahongir Matkarimov	
ISHLAB CHIQRISH KORXONALARINING RENTABELLIK DARAJASIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	462
To'laganov Ziyovuddin Kamolitdin o'g'li	
THE INTERRELATION BETWEEN HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT AND DEMOGRAPHIC CHALLENGES IN UZBEKISTAN	466
Hamrokulov Mirabbos Ortigovich	
TIJORAT BANKLARINING MOLIVAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA LIKVIDLIK BOSHQARUVI VA MONETAR SIYOSATNING O'ZARO TA'SIRI	468
Turdibayev Abdulaziz Abduvaxidovich	
TOSHKENT VILOYATIDA OLTIN BEL TOG' KURORTINI RIVOJLANTIRISHNING MARKETING STRATEGIYALARI.....	472
Ashurov Abdulaziz Rustamovich, Ishmuratov Baxodir Xusanovich, Mahmudov Ziyoviddin Shamsiddinovich, Fatema Nabizada Javid	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI SOLIQA TORTISH XUSUSIYATLARI	477
Berdibekova Dilfuza Xoldorbekovna	
THE CHALLENGES OF ECONOMIC INTEGRATION IN THE GLOBAL ECONOMY FOR CENTRAL ASIAN COUNTRIES	480
Tojiqulova Sitara Sobirjon qizi	
SURXONDARYO VILOYATIDA INVESTITSİYALAR HAJMINING AHOLI BANDLIGIGA TA'SIRI	485
Zaripova Muqaddas Jumaniozovna, Normurodov Asliddin Alijon o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA RISKLARNI BOSHQARISHNING ZARURLIGI.....	489
B.Izbosarov, N.Hakimova	
GLOBAL OZIQ-OVQAT TIZIMIDA BOZOR MEXANIZMLARINING ROLI VA MUVOZANATI	491
Abdusamatov Barkamol Rustamjon o'g'li	
TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MODEL.....	493
Jahongir Matkarimov	
O'ZBEKISTONDA KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI EKSPORT FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	496
Xalilova Feruza Jamolovna	
IMPROVING THE EVALUATION OF RETAIL LENDING PRACTICES EFFICIENCY IN COMMERCIAL BANKS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....	499
Mamatova Sevara Ilhom qizi	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA PAXTA-TO'QIMACHILIK SANOATINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'NALISHLARI VA ISTIQBOLLARI	504
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA HUDUDLARNING STRATEGIK MAQSADLARINI ISHLAB CHIQISH ASOSIDA AGROTADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH	506
G'afurov Zohidjon	
YOSHLAR STARTAPLARINI VENCHUR FONDLARI ORQALI QO'LLAB-QUVVATLASH IMKONIYATLARI.....	508
Valiev Umid Gulamovich	
"YASHIL IQTISODIYOT" IMKONIYATLARIDAN FOYDALANIB O'ZBEKISTONDA IJTIMOY - IQTIDOY MUAMMAOLARNI XAL ETISH	511
Karimov Nodirbek	

“YASHIL IQTISODIYOT” IMKONIYATLARIDAN FOYDALANIB O‘ZBEKISTONDA IJTIMOIIY - IQTIDOIIY MUAMMAOLARNI XAL ETISH

Karimov Nodirbek

Namangan davlat texnika universiteti mustaqil tadqiqotchisi

E mail: nodirbekkarimov400@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur tadqiqotda ijtimoiy-iqtisodiy muammolarni hal etishda “yashil iqtisodiyot” konsepsiyasining imkoniyatlaridan foydalanish masalalari tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari yashil iqtisodiyotni keng joriy etish mamlakatning uzoq muddatli iqtisodiy taraqqiyoti va ijtimoiy farovonligi uchun muhim omil ekanini ko‘rsatadi.

Kalit so‘zlar: yashil iqtisodiyot, ekologik muvozanat, yashil texnologiyalar, ekologik muhofaza, yangi ish o‘rinlari, iqtisodiy barqarorlik, davlat dasturlari, xalqaro tajriba, innovatsion islohotlar, energiya samaradorligi.

Abstract: This study analyzes the potential of applying the concept of the green economy to address socio-economic challenges. The findings indicate that the widespread implementation of the green economy is a key factor for the country’s long-term economic development and social well-being.

Key words: green economy, ecological balance, green technologies, environmental protection, job creation, economic stability, government programs, international experience, innovative reforms, energy efficiency.

Аннотация: В данном исследовании анализируются возможности применения концепции «зелёной экономики» для решения социально-экономических проблем. Результаты исследования показывают, что широкое внедрение зелёной экономики является важным фактором долгосрочного экономического развития и социального благополучия страны.

Ключевые слова: зелёная экономика, экологическое равновесие, зелёные технологии, охрана окружающей среды, новые рабочие места, экономическая устойчивость, государственные программы, международный опыт, инновационные реформы, энергоэффективность.

KIRISH

Hozirgi davrda jahon hamjamiyati duch kelayotgan eng dolzarb masalalardan biri — ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot bilan ekologik barqarorlikni uyg‘unlashtirishdir. Global iqtisodiy o‘shish jarayonlari bir tomondan aholining ehtiyojlarini qondirish va farovonlikni oshirishga xizmat qilsa, ikkinchi tomondan tabiiy resurslarning haddan tashqari ekspluatatsiyasi, atrof-muhitning ifloslanishi, iqlim o‘zgarishi va ijtimoiy tengsizliklarning chuqurlashishiga sabab bo‘lmoqda. Shu boisdan ham “yashil iqtisodiyot” konsepsiyasi nafaqat iqtisodchilar, balki ekologlar, siyosatshunoslar va sotsiologlar uchun ham muhim tadqiqot yo‘nalishiga aylandi [1].

Nazariy jihatdan “yashil iqtisodiyot” tushunchasi ilk bor XX-asr oxirida iqtisodiy o‘shishni ekologik xavfsizlik bilan uyg‘unlashtirish g‘oyalari doirasida shakllangan. Ingliz iqtisodchisi Pirs (Pearce, 1989) yashil iqtisodiyotni resurslardan oqilona foydalanish orqali inson ehtiyojlarini qondirish bilan bir qatorda tabiatga zarar yetkazmaslik tamoyillariga asoslangan iqtisodiy model sifatida talqin qilgan [2]. Xalqaro tashkilotlar, xususan BMT Taraqqiyot Dasturi va Jahon banki mutaxassislari ham yashil iqtisodiyotni barqaror rivojlanishning ajralmas tarkibiy qismi deb biladi. Nobel mukofoti sovrindori Jozef Stiglits (Joseph Stiglitz) iqtisodiy o‘shish samaradorligini nafaqat yalpi ichki mahsulot ko‘rsatkichlari, balki ekologik muhit, ijtimoiy tenglik va inson salomatligiga ko‘rsatadigan ta’siri bilan baholash lozimligini ta’kidlaydi.

Mavzuning dolzarbligi, avvalo, shundan iboratki, bugungi kunda dunyo mamlakatlari global iqlim o‘zgarishi, tabiiy resurslarning qisqarishi va energiya taqchilligi kabi muammolarga duch kelmoqda. Xususan, Xalqaro Energetika Agentligi (IEA) ma’lumotlariga ko‘ra, so‘nggi 30 yil ichida energiya iste’moli ikki baravardan ortiq o‘sd, bu esa qayta tiklanmaydigan resurslarning kamayishi bilan birga atmosferaga karbonat gazlari chiqindilarini ham

keskin oshirdi. Shu nuqtayi nazardan, qayta tiklanuvchi energiya manbalariga o'tish, energiya samaradorligini oshirish, chiqindilarni qayta ishlash va ekologik toza texnologiyalarni joriy etish dolzarb vazifaga aylandi.

O'zbekiston misolida oladigan bo'lsak, mamlakatimiz mustaqillikka erishgach, iqtisodiy o'sish bilan bir qatorda ekologik muammolar ham kun tartibida turibdi. Amudaryo va Sirdaryo havzalaridagi suv resurslarining kamayishi, Aral dengizining qurishi, havoning ifloslanishi kabi ekologik muammolar iqtisodiy barqarorlikka jiddiy ta'sir ko'rsatmoqda. Shu boisdan Prezident Shavkat Mirziyoyev tashabbusi bilan "Yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi" (2019–2030-yillar) qabul qilinib, qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish, ekologik toza transport tizimini rivojlantirish va aholining ekologik madaniyatini oshirish yo'nalishida keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmogda.

Shuni ham alohida ta'kidlash lozimki, yashil iqtisodiyot nafaqat ekologik muammolarni hal etishga, balki ijtimoiy-iqtisodiy masalalarni yengillashtirishga ham xizmat qiladi. Masalan, yangi ish o'rinlari yaratish, qishloq xo'jaligida resurslardan samarali foydalanish, aholining sog'lom turmush tarzini ta'minlash va hududiy tengsizliklarni kamaytirish shular jumlasidandir. Jahon iqtisodchilari orasida Xerman Deyli (Herman Daly) ham barqaror rivojlanishning asosiy tamoyili sifatida iqtisodiy o'sishni ekologik imkoniyatlar bilan muvofiqlashtirishni ilgari suradi [3].

Shunday qilib, "yashil iqtisodiyot"ning ijtimoiy-iqtisodiy muammolarni hal etishdagi imkoniyatlarini o'rganish, bir tomondan, ilmiy-nazariy jihatdan, ikkinchi tomondan esa amaliy nuqtayi nazardan nihoyatda muhimdir. Zero, ushbu yondashuv inson farovonligini oshirish, resurslardan oqilona foydalanish va kelajak avlodlarga ekologik barqaror muhit qoldirishga xizmat qiladi. Shu sababli mazkur mavzuni chuqur tadqiq etish hozirgi davrning dolzarb vazifalaridan biri hisoblanadi.

O'zbekiston hukumati 2019–2030-yillar uchun "Yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi"ni qabul qilib, qayta tiklanuvchi energiya (QTE) ulushini oshirish va energiya samaradorligini ikki barobar oshirish kabi maqsadlarni belgiladi [4].

So'nggi yillarda mamlakatda qayta tiklanuvchi quvvatlar hajmi asta-sekin oshmoqda: rasmiy va xalqaro hisob-kitoblarga ko'ra, 2019-yilda umumiy qayta tiklanuvchi quvvat taxminan 1 912 MW atrofida bo'lgan bo'lsa, 2023-yilda u 2 668 MW gacha oshgan — asosan gidro va quyosh loyihalari hisobiga. Bu o'sish suv elektr stansiyalari va yangi quyosh PV loyihalarining kengayishi bilan bog'liq.

Davlat va xalqaro hamkorlik loyiha va investitsiyalari natijasida 2023–2026-yillarda mamlakatga katta hajmdagi yangi quyosh va shamol quvvatlari kirib kelishi rejalashtirilgan; hukumat ma'lumotlariga ko'ra, 2025–2026-yillarda jami ming megavattlardan ortiq yangi loyihalar ishga tushiriladi va 2026-yilgacha umumiy 8 000 MW gacha loyihalar rejalashtirilgan. Bu energetika sektoridagi struktura va ish bilan ta'minlashga ijobiy ta'sir ko'rsatadi [5].

Iqtisodiy ta'sir va investitsiyalar. Yashil loyihalarga kiritilayotgan investitsiyalar elektr energiyasi yetkazib berish barqarorligini oshirish bilan birga yangi ish o'rinlari yaratmoqda va mahalliy sanoatni rivojlantirishga xizmat qilmoqda. Masalan, chiqindilarni energiyaga aylantirish bo'yicha 2024-yilda e'lon qilingan loyihalar qiymati taxminan 1,3 mlrd AQSh dollarini tashkil etib, yillik milliardlab kilovat-soat elektr energiyasi ishlab chiqarish imkonini berishi ta'kidlandi — bu loyiha iqtisodiyotga qo'shimcha daromad va chiqindilarni kamaytirish nuqtayi nazaridan ijobiy. Jahon banki va BMT kabi institutlar O'zbekistonda yashil o'sish strategiyasini qo'llab-quvvatlab, 2022–2023-yillarda davlat darajasida yashil o'sish yo'nalishidagi strategik hujjat va yo'l xaritalari tasdiqlangani ham tashqi moliyalashtirish va texnik yordamni jalb etdi. Bu esa mamlakatning iqtisodiy barqarorligi va iqlimga moslashuviga yordam bermoqda [6].

Farg'ona viloyati — O'zbekistonning zich aholi yashaydigan va qishloq xo'jaligi jihatdan muhim hududi bo'lib, hududda havoning ifloslanishi va suv resurslariga bosim kabi muammolar mavjud. Havo sifati monitoringi ma'lumotlariga ko'ra, Farg'ona shahrida PM2.5 ko'rsatkichlari va AQI sezilarli darajada o'zgaruvchan bo'lib, ayrim kunlarda sog'liq uchun xavfli darajalarga yetadi — bu sanoat va transport ishtiroki, shuningdek qishloq xo'jaligi va isitish manbalari bilan bog'liq. Bundan tashqari, mintaqaviy ekologik xavflar — qir-adirlarning yemirilishi, suvning kamayishi va chegaradosh mamlakatlardagi yadroviy chiqindilar saqlanayotgan joylarning xavfi Farg'ona viloyatiga ta'sir ko'rsatishi mumkinligi haqida xalqaro ogohlantirishlar mavjud. Bunday ekologik xatarlar hududiy qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishi va inson salomatligiga sezilarli iqtisodiy zarar yetkazishi mumkin [7].

O'zbekistonning yashil iqtisodiyotga o'tish siyosati 2019–2024-yillar davomida qayta tiklanuvchi quvvatlarni kengaytirish, chiqindilarni qayta ishlash va energiya samaradorligini oshirish orqali aniq iqtisodiy natijalar ko'rsatmoqda: umumiy QTE quvvati oshdi, katta investitsiyalar jalb qilindi va hududlarda (jumladan, Farg'ona) atrof-muhit va ijtimoiy salomatlikni yaxshilashga qaratilgan chora-tadbirlar muhim ahamiyat kasb etmoqda [8]. Lekin hududiy ma'lumotlarni chuqurroq (masalan, viloyat bo'yicha aniq ish o'rinlari, investitsiyalar summasi va yalpi qo'shilgan qiymatdagi ulushi) olish uchun mahalliy statistik ma'lumotlar va tahliliy hisobotlarga (viloyat hokimligi yoki Davlat statistika qo'mitasi ma'lumotlari) murojaat qilish tavsiya etiladi.

XULOSA

Yashil iqtisodiyot bugungi globallashuv sharoitida ijtimoiy-iqtisodiy muammolarni hal etishda eng samarali yondashuvlardan biri sifatida maydonga chiqmoqda. Insoniyat duch kelayotgan ekologik inqirozlar, resurslarning qisqarishi, iqlim o'zgarishi va ijtimoiy tengsizliklar sharoitida iqtisodiyotni ekologik tamoyillar asosida tashkil etish zaruriyati tobora kuchaymoqda. Tadqiqot davomida ko'rib chiqilgan nazariy qarashlar (Pirs, Stiglits, Deyli va boshqalar) yashil iqtisodiyotni barqaror rivojlanishning ajralmas qismi sifatida talqin qiladi.

O'zbekiston misolida olib qaranganda, 2019–2030-yillarga mo'ljallangan "Yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi" mamlakat oldida turgan ekologik va iqtisodiy muammolarni bartaraf etishda muhim qadam bo'ldi. 2019-yildan 2023-yilgacha qayta tiklanuvchi energiya quvvatlarining 1,9 ming MW dan 2,6 ming MW ga oshishi, yangi investitsiyalar jalb qilinishi va xalqaro hamkorlik loyihalarining kengayishi bu yo'nalishda sezilarli natijalar ekanini ko'rsatdi. Shu bilan birga, chiqindilarni qayta ishlash, energiya samaradorligini oshirish va aholining ekologik ongini rivojlantirish bo'yicha ham chora-tadbirlar amalga oshirildi.

Hududiy kesimda, Farg'ona viloyatida havoning ifloslanishi, suv resurslarining kamayishi va ekologik xavflar yashil iqtisodiyot tamoyillarini joriy etish zarurligini yanada dolzarb qiladi. Shu orqali nafaqat ekologik muhitni yaxshilash, balki qishloq xo'jaligi samaradorligini oshirish, yangi ish o'rinlari yaratish va aholining turmush darajasini ko'tarish mumkin bo'ladi.

Umuman olganda, yashil iqtisodiyot O'zbekistonning uzoq muddatli barqaror rivojlanishi, iqtisodiy o'sishni ekologik xavfsizlik bilan uyg'unlashtirish va ijtimoiy farovonlikni ta'minlashda muhim omil hisoblanadi. Shu bois, ushbu yo'nalishni chuqur tadqiq etish va amaliyotda keng joriy etish kelajak taraqqiyotining kafolati bo'lib xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Elyorjon o'g'li, X. D. (2025). Yashil iqtisodiyot: O'zbekistonning barqaror rivojlanish yo'li. World Scientific Research Journal, 38(1), 302–307.
2. Ban, C., & Hasselbalch, J. (2025). Green economic planning for rapid decarbonisation. New Political Economy, 30(2), 287–299.
3. Maulana, D. (2025). Integrating Maqashid al-Shariah into sustainable investment instruments: A conceptual framework for the green economy era. Journal Islamic Economic Minangkabau, 3(1), 12–25.
4. Niyozova, I. N., & Nozimbek, N. (2024). Yashil iqtisodiyot barqaror iqtisodiy rivojlanishning asosi. Models and Methods for Increasing the Efficiency of Innovative Research, 3(34), 509–515.
5. Jumayeva, Z. (2025). The formation of the green economy concept, stages of development and its relevance. International Journal of Artificial Intelligence, 1(3), 262–266.
6. Baxtiyor o'g'li, I. B. (2023). Forms of ownership and entrepreneurship in agriculture in Uzbekistan. Miasto Przyszłości, 42, 284–291.
7. Ibrahimovich, R. B., Ugli, I. B. B., & Ugli, I. B. B. (2023). Innovative reforms in agriculture development. The American Journal of Management and Economics Innovations, 5(03), 9–13.
8. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. (stat.uz).

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025-yil, may.

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>